

V J A R S P O L , s. r. o. Nitrianske Pravno

Námestie SNP 153/35, 972 13 Nitrianske Pravno

V Ý R O Č N Á S P R Á V A

O H O S P O D Á R E N Í Z A R O K 2 0 1 6

Spoločnosť VJARSPOL, s. r. o., ako obchodná spoločnosť zaoberajúca sa v prevažnej miere poľnohospodárskou rastlinnou aj živočíšnou prvovýrobou, v roku 2016 hospodárila na výmere 2.713,93 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 1.303,37 ha ornej pôdy, 1.410,56 ha trvalých trávnych porastov.

Poľnohospodárska pôda s priemernou cenou 472,22 €/ha, sa nachádza v k. ú. Kľačno, Lazany, Malinová, Nitrianske Pravno, Solka, Vyšehradné, Poluvsie, Poruba, Pravenec, Tužina. V zmysle Všeobecných záväzných nariadení jednotlivých obecných úradov platíme obciam v k. ú. ktorých sa poľnohospodárska pôda nachádza daň z nehnuteľnosti, čo za rok 2016 predstavuje sumu 40.153,-- €. Z hľadiska vlastníckych vzťahov k pôde, jedná sa o zmluvne prenajatú pôdu a to od súkromných vlastníkov a od SPF SR. Za takto prenajatú pôdu spoločnosť VJARSPOL v roku 2016 vyplatila prenajímateľom, vrátane SPF nájomné v súlade s uzatvorenými nájomnými zmluvami v hodnote 27.753,39 €.

Územno organizačná štruktúra v porovnaní s minulým rokom sa nezmenila, takže spoločnosť VJARSPOL, s. r. o. vykonávala svoju činnosť v piatich samostatných závodoch, z ktorých závody

- **01 MALINOVÁ**
- **02 NITRIANSKE PRAVNO**
- **03 TUŽINA**

sú závody s poľnohospodárskou výrobou rastlinnou a živočíšnou.

- **Závod 04 PV - 1** je zameraný na pridruženú výrobu so zámočníckou, opravárenskou činnosťou.
- **Závod 05 – Mäsozávod** – zabezpečuje porážku a spracovanie mäsa z vlastnej produkcie, ako i nakúpených zvierat.

Rastlinná výroba je orientovaná predovšetkým na pestovanie krmnej pšenice, trhovej plodiny repky olejnej, pestujeme i jačmeň a trávny na semeno, ale hlavne krmoviny pre živočíšnu výrobu. Väčšinu tržieb podniku zabezpečuje živočíšna výroba, predovšetkým chov hovädzieho dobytku, ale aj ošípaných a oviec. Obidva sektory sú však prednostne smerované na výrobu mlieka i mäsa.

Rok 2016 možno charakterizovať ako rok s priaznivými klimatickými podmienkami, ktoré sa kladne prejavili na úrodách a výsledkoch rastlinnej výroby. Pokračovala stagnácia, až pokles cien poľnohospodárskych komodít, hlavne mlieka. Ani čiastočné kompenzácie z domácich zdrojov nedokázali eliminovať dopady mliečnej krízy a nízkych cien agrokomodít, takže rok 2016 pre poľnohospodárstvo dopadol ako nie príliš ekonomicky pozitívny. Naopak úvery do poľnohospodárskej prvovýroby zaznamenali historický nárast takmer o 15 %, ako dôsledok spustenia čerpania zdrojov z nového Programu rozvoja vidieka na roky 2014 – 2020. Okrem dlhodobých úverov rástli aj objemy krátkodobého úverovania na vykrytie nedostatku zdrojov na financovanie prevádzkových potrieb.

RASTLINNÁ VÝROBA

V roku 2016 na úseku rastlinnej výroby pokračoval negatívny trend znižovania obhospodarovanej výmery a to vydávaním pôdy pôvodným vlastníkom, ako aj upresňovaním výmer obhospodarovaných parciel. V porovnaní s rokom 2015 nám poklesla výmera ornej pôdy o 11,69 ha a TTP o 26,92 ha. Z hľadiska rozloženia zrážok a klimatických podmienok je možné rok 2016 hodnotiť ako priaznivý.

Na ornej pôde obilniny v oševnom postupe majú dlhoročne najvyšší podiel. V roku 2016 to bolo 32,64 %. Ďalej nasledujú krmoviny na ornej pôde ako lucerna, ďatelino a lucerno trávne miešanky, trávy na ornej pôde s podielom 26,55 %. V oševnom postupe v roku 2016 sa kukurica podieľala 20,26 %, ďalej nasleduje repka ozimná a jarná s podielom 14,06 % a jednoročné krmoviny s podielom 6,49 %.

Produkcia zrna z hustosiatych obilnín činila 1.773,1 t a to je v porovnaní s minulým rokom pokles o 60,9 t. Pri výmere obilnín 425,48 ha a úrode 4,17 t.ha⁻¹ sme zaznamenali pokles o 0,36 t.ha⁻¹. Pšenica ozimná, ktorú sme pestovali na výmere 305,87 ha dosiahla úrodu 3,7 t .ha⁻¹ , čo je pokles oproti roku 2015 o 0,34 t .ha⁻¹ . Plocha jačmeňa ozimného v roku 2016 predstavovala 119,61 ha, kde sme dosiahli úrodu 5,43 t.ha⁻¹ , čo je pokles oproti roku 2015 o 0,25 .ha⁻¹. Celkove sme za rok 2016 predali 485,5 obilovín v priemernej cene 132,-- €/t, čo predstavuje nižšie tržby za obiloviny v porovnaní s minulým rokom o 53.569,-- €.

Porasty ozimnej repky na jeseň 2015 boli výborne zapojené a v dobrom zdravotnom stave. Repkou ozimnou sme obsiali 132,48 ha, kde sme dosiahli úrodu 3,24 t.ha⁻¹ . Po dobrých výsledkoch pestovania repky jarnej v ostatných rokoch sme sa rozhodli zasieť jarnú repku na výmere 50,8 ha. Hektárová úroda predstavovala 2,10 t. Produkcia repkového semena v roku 2016 bola 536,23 t. čo je viac v porovnaní s rokom 2015 o 239,8 t. Vyššia produkcia repky nám zabezpečila vyššie tržby o 79.640,-- €, i napriek tomu, že priemerná realizačná cena bola nižšia o 17,-- €/t a dosiahla úroveň 353,-- €/t.

Kukuricu sme zasiali na ploche 264,01 ha. Priaznivý priebeh počasia (dostatok zrážok, vhodné teploty) prispeli k dosiahnutým úrodám kukurice na siláž v priemere 23,17 t.ha⁻¹. Preto sa spoločnosť rozhodla ponechať časť, teda 60 ha kukurice na suché zrno. Produkcia zrnovej kukurice bola 580,76 t s priemernou úrodou 9,68 t.ha⁻¹. Získali sme tak nad rámec plánovaných tržieb z RV + 63.408 €. K významným nárastom úrod kukurice prispel aj fakt, že v roku 2016 spoločnosť zakúpila nový sejací stroj, čo prinieslo vysokú presnosť a kvalitu sejby a v neposlednom rade zvýšenie produktivity práce.

Priaznivé pôdno-klimatické podmienky sa prejavili aj pri výrobe konzervovaných krmovín z viacročných porastov ďatelino a lucerno tráv, tráv, lucerien a jednorokných krmovín. Produkcia z jednotlivých kosieb bola síce priemerná, ale ich počet bol neporovnateľne vyšší ako po ostatné roky.

V roku 2016 sme vyprodukovali viac ako 4.000 t zelenej hmoty z viacročných porastov ďatelino a lucerno tráv, tráv, lucerien a jednorokných krmovín, ktorá sa použila na výrobu konzervovaných krmív v požadovanej kvalite. Toto množstvo tvorí dostatočnú krmovinovú základňu pre ŽV. Výroba sena z TTP tvorí veľkú a neoddeliteľnú súčasť činnosti spoločnosti.

V roku 2016 sme vyprodukovali takmer 884 t lúčneho sena. Treba poznamenať, že pri výrobe kvalitného lúčneho sena sa vysokou mierou podieľa mechanizácia. Investíciami do nákupu novej mechanizácie, najmä na zber krmovín sa výrazne urýchlili práce či už pri zbere krmovín na ornej pôde alebo pri zbere TTP.

Celkové tržby za úsek rastlinnej výroby v roku 2016 dosiahli hodnotu 320.081,-- €, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom o 81.233 €.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

Chov dojníc:

Rok 2016 v oblasti živočíšnej výroby a to hlavne vo výrobe a dodávke mlieka priniesol oproti roku 2015 výrazné zmeny a predovšetkým v cene mlieka. V roku 2015 sme ešte realizovali mlieko za priemernú cenu 0,286 €/l, v roku 2016 to bolo už len 0,261 €, čím sme v celkových tržbách za kravské mlieko prišli oproti roku 2015 o 96.665 €. Na schodku v celkových tržbách sa však podpísal aj pokles úžitkovosti, keď v roku 2016 sme dodali o 122.687 l mlieka menej oproti roku 2015. Vzhľadom na nízku realizačnú cenu mlieka (v letných mesiacoch až 0,20 €) sme boli nútení siahnuť na zníženie dodávok sójového a repkového šrotu v kŕmnych zmesiach, tak isto aj minerálnych komponentov, čo malo za následok už avizované zníženie úžitkovosti. I napriek týmto úsporným opatreniam sme nesiahli k znižovaniu priemerných stavov dojníc, keď v roku 2016 sme dosiahli o 6,5 ks vyšší priemerný stav ako v roku 2015 a to 487 ks. Čo nám však prinesie rok 2017 v cene mlieka je ťažko predpokladať, ale ak cena mlieka za 1 l mlieka nedosiahne úroveň aspoň 0,30 až 0,32 €, budeme nútení v chove dojníc zredukovať ich stavy a prejsť na chov beztrhových kráv.

Chov ostatného HD:

I na tomto úseku sa prejavili úsporné opatrenia, nakoľko z kŕmnych zmesí pre mladý dobytok bol vylúčený repkový a sójový šrot (okrem zmesi pre teľatá), čo sa odzrkadlilo v celkových prírastkoch. V roku 2015 bol celkový prírastok u HD 141.334 kg, v roku 2016 to bolo 135.940 kg, čiže sme zaznamenali schodok 5.394 kg. Tento výsledok sa tým pádom prejavil i na technickom ukazovali a to v prírastku na kus a deň. V roku 2015 sme dosiahli prírastok 0,676 kg a v roku 2016 to bolo 0,663 kg. Tento pokles je u kategórie odchovu HD nežiadúci, nakoľko len kvalitný odchov mladého hovädzieho dobytku je zárukou vysokej mliekovej úžitkovosti, čo je v našej spoločnosti hlavný cieľ.

Chov ošípaných:

Vzhľadom na nízku cenu za realizáciu 1 kg má u nás chov ošípaných naďalej klesajúcu tendenciu. V celkových prírastkoch sme zaznamenali pokles o 18.248 kg na úroveň 64.900 kg, čo bolo zapríčinené jednak technickým ukazovateľom v roku 2015 0,597 a v roku 2016 0,462 kg a druhou príčinou tohto poklesu bolo i znižovanie stavov základného stáda prasníc. V roku 2016 sme chovali v priemere 39 ks prasníc keď v priebehu roku 2015 boli priemerné stavy prasníc na úrovni cca 50 ks. Pod tento stav sa nám značne podpísal i nedostatok obnovy základného stáda (zaraďovanie prasničiek do chovu) ako aj výpadok obslužného personálu, chov ošípaných bol počas roka odkázaný na 1 pracovníka, pričom technológia a pracovný proces si vyžaduje obsluhu 2 pracovníkov. Priemerný stav ošípaných za rok 2016 klesol oproti minulému roku o 20 ks, na hodnotu 577 ks.

Chov oviec:

V chove oviec sa nám tak isto prejavil nedostatok kvalitných pracovných síl a hlavne u stáda vo Vyšehradnom sme zaznamenali značný pokles na výrobe ovčieho syra, keď v roku 2016 sme vyrobili 2.120 kg syra, čo znamená menej o 1.533 kg oproti minulému roku. Treba však pripomenúť, že v začiatku jarného obdobia bola odovzdaná časť ovčieho mlieka na druhý salaš do Kľačna, odkiaľ bolo predávané do Bryndziarne Turčianske Teplice. Preto z tohto dôvodu bola zvýšená dodávka ovčieho mlieka oproti roku 2015 o 4.205 l. V roku 2016 dodávka ovčieho mlieka bola 21.140 l. Zvýšená dodávka mlieka v prepočte na ovčí syr nepokrýva výpadok jeho produkcie.

V chove oviec i naďalej zaznamenávame pokles priemerného stavu bahníc o 14 ks, ktorý tak dosiahol stav za rok 2016 402 ks. Hlavným dôvodom znižovania stavov oviec sú nízke ceny v speňažovaní veľkonočných jahniat, ovčej vlny a ako sa vyvíja situácia na úseku syra a ovčieho mlieka i tu možno očakávať v roku 2017 zníženie cien.

Celkové tržby za výrobky ŽV v roku 2016 dosiahli hodnotu 781.741,-- €, čo je o 74.874,-- € menej v porovnaní s minulým rokom, hlavne z dôvodu poklesu tržieb za kravské mlieko.

EKONOMIKA

Ekonomické ukazovatele roku 2016 ako aj ukazovatele hodnoty majetku a zdrojov ich krytia vo významnej miere ovplyvnilo čerpanie prostriedkov z Programu rozvoja vidieka na roky 2014 – 2020 na základe schváleného projektu s názvom „ Zabezpečenie kvalitnej krmovínovej základe pre firmu VJARSPOL s. r. o. a zavádzanie inovatívnej technológie. “ Nakúpením moderných strojov na zber krmovín v celkovej výške 866.090 € sme tak v tomto roku vyčerpali 54 % z celkového projektu.

Dosiahnuté výrobné ukazovatele všetkých úsekov výroby sa premietli do úrovne jednotlivých ekonomických ukazovateľov, ktorých výslednicou je dosiahnutý hospodársky výsledok ako aj hodnota majetku spoločnosti a jeho krytia.

Na strane aktív hodnota majetku v roku 2016 dosiahla celkovú úroveň 4,312.398,-- €, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom o 35.477,-- €, hlavne zásluhou navýšenia neobežného majetku.

Na navýšení hodnoty majetku sa podieľali jednotlivé položky neobežného a obežného majetku nasledovne:

	2016	2015	Rozdiel r. 2016 - 2015
Neobežný majetok = DHM	3,179.103	2,670.883	+ 508.220
Z toho: Stavby	1,936.924	2,153.348	- 216.424
Samost.hnuteľné veci	853.247	159.508	+ 693 739
Zákl.stádo a zvieratá	228.310	200.490	+ 27.820
Pozemky	158.777	157.537	+ 1.240
Obstar. dlhodobý hm. majetok	1.845	-	+ 1.845
Obežný majetok	1,129.141	1,600.931	- 471.790
Z toho: Zásoby	577.905	637.016	- 59.111
Materiál	21.021	30.920	- 9 899
Nedokončené výr.	115.631	100.534	+ 15.097
Výrobky	165.446	198.103	- 32.657
Zvieratá	275.807	307.359	- 31.552
Krátkodobé pohľadávky	519.066	943.804	- 424.738
- z toho z obch.styku	79.392	67.007	+ 12.385
Daňové pohľad.a dotácie	439.674	876.216	- 436.542
Finančné účty	32.170	20.111	+ 12.059

Poznámka: Neobežný majetok je zároveň aj Dlhodobý hmotný majetok, keďže Dlhodobý nehmotný majetok nemáme.

Hodnota vlastného imania v roku 2016 dosiahla 850.173,-- €. Jeho pokles v porovnaní s minulým rokom o 12.016,-- € bol spôsobený poklesom nerozdeleného zisku minulých rokov o 203.007,-- € a zlepšenia HV za účtovné obdobie po zdanení o 190.991,-- €, ktorý dosiahol plusovú hodnotu + 12.984,-- €.

Celkový objem záväzkov v porovnaní s minulým rokom poklesol o 262.678,-- €, keď ich absolútna hodnota k 31. 12. 2016 dosiahla 2,307.609,-- €. K poklesu záväzkov došlo hlavne zásluhou Bežných bankových úverov o 670.078,-- €, ktorých hodnota predstavuje 645.545,-- € a Krátkodobých záväzkov o 362.118,-- €, pri ich celkovej výške 321.963,-- €, pričom z toho krátkodobé záväzky obchodného styku poklesli o 170.194,-- € a iné záväzky o 159.893,-- €. Taktiež poklesli aj krátkodobé finančné výpomoci o 100.000,-- splatením pôžičky. Naopak, vzrástli dlhodobé bankové úvery o 873.682,-- €, ktoré dosiahli celkovú hodnotu 1,237.208,-- €. Nárast Dlhodobých úverov spôsobilo zabezpečenie finančných prostriedkov na financovanie investičného projektu na nákup strojov.

Čistý obrat, definovaný ako výnosy dosahované z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav, spoločnosť VJARSPOL za rok 2016 dosiahla vo výške 1,470.907,-- € čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom o 29.476,-- €.

VÝNOSY Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU v roku 2016 dosiahli celkovú hodnotu 2,845.092,-- €. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku tieto vzrástli o 183.675,-- €. Hlavný podiel na ich náraste majú ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, ktoré vzrástli o 160.920,-- €, hlavne z dôvodu vyššej podpory vyplácanej z národných zdrojov, ako kompenzácia nízkej ceny mlieka, ale tiež zúčtovanie pomernej časti investičných dotácií.

V porovnaní s rokom 2015 nám narástli tržby z predaja dlhodobého hmotného majetku o 16.137,-- € a tržby z predaja vlastných výrobkov 8.480,-- € s celkovou hodnotou 1,236.657,-- €. Nižšie oproti minulému roku sú tržby z predaja tovaru o 2.374,-- €. Tržby z predaja služieb dosiahli celkovú hodnotu 48.324,-- €, čo predstavuje nárast o 7.233,-- €.

NÁKLADY Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU v roku 2016 poklesli, čo predovšetkým z dôvodu nárastu výnosov prispelo tiež k zlepšeniu Hospodárskeho výsledku z hospodárskej činnosti oproti minulému roku. Ich celková hodnota 2,783.884,- € bola nižšia oproti roku 2015 o 19.094,-- €.

Z nákladových položiek sme pokles zaznamenali u osobných nákladov a to o 15.,807,-- €, keď ich celková výška dosiahla 994.811,-- €. Vyplatené mzdové náklady poklesli oproti minulému roku hlavne z dôvodu zníženia počtu pracovníkov o 8 osôb. Mzdové náklady sme vyčerpali v hodnote 719.065,-- €.

Priemerný evidenčný počet pracovníkov poklesol na 89 osôb, pričom priemerná mzda sa zvýšila a dosiahla 674,-- €. Taktiež sme znížili i Náklady na sociálne poistenie a to o 4.943,-- € na úroveň 239.027,-- €. Najväčší pokles nákladov sme zaznamenali v položke Spotreba materiálu a energie a ostatných neskladových dodávok a to o 132.234 € pri dosiahnutej úrovni čerpania 815.937,-- €. Naopak vyššie náklady sme čerpali v položke Služby a to o 37.604,-- €, ktoré dosiahli hodnotu 280.508,-- € z dôvodu vyššej produkcie RV a z toho vyplývajúcej väčšej potreby práce zabezpečenej službami od iných. Väčšia potreba práce mechanizmov, ale aj ich opotrebovanosť sa prejavili aj v náraste nákladov na Opravy a údržby a to o 8.495,-- €, ktoré dosiahli úroveň 59.987,-- €.

Prehľad spotreby jednotlivých druhov materiálu a energie je obsiahnutý v nasledujúcej tabuľke:

Druh	Rok 2016	Rok 2015	Rozdiel 2016 - 2015
Spotreba nakúpených osív	83 166	71 629	+ 11 537
Spotreba nakúpených hnojív	86 254	93 685	- 7 431
Spotreba chemických ochranných látok	70 451	75 201	- 4 750
Spotreba náhradných súčiastok	66 315	83 198	- 16 883
Spotreba PHM	196 031	213 778	- 17 747
Spotreba energie	98 403	111 205	- 12 802
Spotreba nakúpených krmív a stelív	27 972	42 460	- 14 488
Spotreba liekov	20 340	27 659	- 7 319
Spotreba nakúpených komponentov do KZ	74 135	118 637	- 44 502
Spotreba ostatného materiálu (hutný mat.)	87 751	93 256	- 5 505

Z nákladových položiek najväčší nárast v porovnaní s minulým rokom dosiahli Odpisy dlhodobého HM a to o 107.331,-- € na úroveň 497.776,-- €, ako dopad zaradenia majetku novonakúpených strojov v rámci projektu PRV.

Z rozdielu VÝNOSOV Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU a NÁKLADOV Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU nám vychádza **VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI**, ktorý za rok **2 0 1 6** dosiahol plusovú hodnotu – **+ 61.208,-- €**, čo predstavuje **zlepšenie oproti minulému roku o 202.769,-- €**.

Z dôvodu nárastu Nákladových úrokov a Ostatných nákladov na finančnú činnosť (poistné strojov a budov v náväznosti na realizáciu projektov z PPA) **došlo k zhoršeniu HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z FINANČNÝCH ČINNOSTÍ o 10.901,-- € na zápornú hodnotu - 44.941,-- €**.

Výslednicou VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI a VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ po zúčtovaní dane z príjmov splatnej a odloženej je **CELKOVÝ VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA ZA ÚČTOVNÉ OBDOBIE po zdanení vo výške : + 12.984,-- €**.

Hlavnú zásluhu na dosiahnutí kladného hospodárskeho výsledku v roku 2016 má navýšenie vyplácaných podpôr z PPA a ostatných národných zdrojov účtovaných do výnosov, čiastočne aj šetrenie nákladov, ako dôsledok nepriaznivého cash-flow, ktorých ďalším šetrením by sa dosiahol opačný efekt.

Východisko do budúcnosti vidíme v ďalšom navyšovaní vyplácaných podpor z národných zdrojov pre zlepšenie našej konkurencie schopnosti, prijatím opatrení na stabilizáciu a rast cien agrokomodít, ale aj odstránení problémov pri zavádzaní geopriestorovej evidencie pri poskytovaní priamych platieb a tým vylúčenia možnosti ich oneskorenej výplaty.

V Nitr. Pravne, 06 03. 2017

Konateľ spoločnosti:

